

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Κάθε τόπος στην Ελλάδα έχει τις δικές του παραδόσεις. Εμείς αφού ρωτήσαμε τους μεγαλύτερους , σας παρουσιάζουμε τις παραδόσεις που μάθαμε.

Σχολικό έτος 2010-2011

Τάξη ΣΤ2

Υπεύθυνη δασκάλα: Παπαγεωργίου Δέσποινα

Καρδίτσα : ‘το τάισμα της βρύσης’

Οι κοπέλες τα χαράματα των Χριστουγέννων, σε κάποια άλλα χωριά του νομού γίνεται την παραμονή της Πρωτοχρονιάς,πηγαίνουν στην πιο κοντινή βρύση για να κλέψουν το αμίλητο νερό.

Το λένε αμίλητο, γιατί δε βγάζουν λέξη σε όλη τη διαδρομή. Έπειτα αλείφουν όλες τις βρύσες του χωριού με βούτυρο και μέλι, με την ευχή όπως τρέχει το νερό να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι τον καινούριο χρόνο και όπως είναι γλυκό το μέλι, έτσι γλυκιά να είναι και η ζωή τους. Έλεγαν μάλιστα πως όποια θα πήγαινε πρώτη στη βρύση, αυτή θα στεκόταν και η πιο τυχερή όλο το χρόνο. Μετά ρίχνουν στη στάμνα ένα βατόφυλλο και τρία χαλίκια και γυρίζουν στα σπίτια τους πάλι αμίλητες μέχρι να πιούνε όλοι από το αμίλητο νερό. Με το ίδιο νερό ραντίζουν και τις τέσσερις γωνίες του σπιτιού, ενώ σκορπούν τα τρία χαλίκια στο σπίτι.

Ηράκλειο: 'το ποδαρικό'

Πρόκειται για ένα έθιμο που διατηρείται χρόνια. Ο πρώτος άνθρωπος που θα πατήσει

με το πόδι του στο σπίτι μετά την είσοδο του νέου έτους, πρέπει να είναι τυχερός για να φέρει τύχη στο σπίτι και να πατήσει με το δεξί το πόδι για να πάνε όλα δεξιά δηλαδή καλά.

Επίσης την ημέρα της Πρωτοχρονιάς μεταφέρουν νερό από τη βρύση στο σπίτι και ο νοικοκύρης λέει την ευχή: Όπως τρέχει τούτο το νερό έτσι να τρέχουν και τα καλά στο σπίτι μου.

Ακόμα ο νοικοκύρης μεταφέρει μια πέτρα στο σπίτι του λέγοντας: Όπως είναι γερή τούτη η πέτρα έτσι να είναι γερό και το σπίτι μου.

.....

Σε ορισμένα μέρη του Ηρακλείου την Πρωτοχρονιά συνηθίζεται η οικογένεια να πηγαίνει στην εκκλησία . Μαζί τους παίρνουν μια εικόνα του σπιτιού η ποία αφού λειτουργηθεί θα κάνει το ποδορικό στο σπίτι.

Κεφαλονιά: 'κολώνιες'

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς στο Λιθόστρωτο της Κεφαλονιάς τα παιδιά μαζεύονται στην πλατεία έχοντας μαζί τους κολώνιες. Με την αλλαγή του χρόνου , τα παιδιά ψεκάζονται με τις κολώνιες και μετά επιστρέφουν στα σπίτια τους να γευτούν τα πρωτοχρονιάτικα εδέσματα.

Ξάνθη: 'η μέρα της γυναίκας'

Η μέρα της γυναίκας είναι ένα έθιμο που γίνεται στην Ξάνθη και τη μέρα αυτή οι γυναίκες δεν κάθονται στο σπίτι να κάνουν τις συνηθισμένες τους δουλειές , αλλά βγαίνουν στα καφενεία και στις ταβέρνες. Αντίθετα, οι άντρες μένουν στο σπίτι και αναλαμβάνουν το νοικοκυριό. Δηλαδή το μαγείρεμα ,τη φροντίδα των παιδιών, το καθάρισμα , το πλύσιμο των

ρούχων κ.ά.Πρέπει να μείνουν στο σπίτι μέχρι το βράδυ. Όποιον άντρα δουν έξω οι γυναίκες τον κυνηγούν με αλεύρι και με ξύλα.

Ξάνθη : Γάμος

Την ημέρα του γάμου , που παλιά γίνονταν πάντα Κυριακή,στα σπίτια των μελλόνυμφων μαζεύονταν συγγενείς και φίλοι. Στο σπίτι του γαμπρού , έβαζαν ένα ταψί στα πόδια του και με τη συνοδεία μουσικής περνούσαν οι συγγενείς και του εύχονταν ρίχνοντας χρήματα στο ταψί.

Αφού ετοιμαζόταν ο γαμπρός ,ξεκινούσαν με τα όργανα και όλοι μαζί έφταναν χορεύοντας στο σπίτι της νύφης. Ο κουμπάρος έπρεπε να μπει μέσα στο σπίτι για να παραλάβει τη νύφη . Οι φίλες της νύφης όμως που ήταν εκεί τον εμπόδιζαν, ζητώντας του χρήματα ή να τους

τάξει κάποιο δώρο για να τον αφήσουν να περάσει. Έτσι έπαιρνε τη νύφη και πήγαιναν στην εκκλησία για να γίνει ο γάμος.

Λευκάδα: Τα πορτοκάλια

Ένα έθιμο στη Λευκάδα είναι τα πορτοκάλια. Όταν γίνεται η τρίτη κατάδυση ,την ημέρα του αγιασμού των υδάτων, οι πιστοί κρατούν στα χέρια τους τρία πορτοκάλια. Αυτά είναι δεμένα με σπάγγο και τα ρίχνουν στο νερό. Ύστερα τα πηγαίνουν στα σπίτια τους . Το ένα μένει μπροστά από τις εικόνες για όλο το χρόνο, χωρίς να μουχλιάσει.

Καρποφόρα Μεσσηνίας:έθιμο της Μεγάλης Παρασκευής

Το έθιμο αυτό γίνεται στο χωριό Καρποφόρα του νομού Μεσσηνίας. Η Καρποφόρα είναι ένα

πάρα πολύ μικρό χωριό και έτσι ο Επιτάφιος έχει τη δυνατότητα να περάσει από όλα τα σπίτια και να σταματήσει έξω από το καθένα.

Όταν βγαίνει ο Επιτάφιος από την εκκλησία οι πιστοί τον ακολουθούν και τον περιφέρουν τρεις φορές γύρω από την εκκλησία. Έξω από κάθε σπίτι υπάρχει μια εικόνα, ένα καντήλι, ένα λιβανιστήρι αναμμένο και κεριά ίσα με τα άτομα του σπιτιού και ένα καλάθι με λουλούδια. Όταν ο Επιτάφιος φτάσει έξω από το σπίτι μόνο αυτοί που μένουν εκεί ρίχνουν λουλούδια και ο παπάς διαβάζει σε αυτούς ευχές και περνούν κάτω από τον Επιτάφιο τρεις φορές. Αυτό γίνεται σε κάθε σπίτι ξεχωριστά και μετά ο Επιτάφιος γυρίζει πίσω στην εκκλησία συνοδευόμενος από όλους τους κατοίκους.

Οι κάτοικοι σε αυτό το χωριό περιμένουν αυτή τη μέρα για να πάρουν ευχές και την ευλογία του Χριστού. Το έθιμο αυτό γίνεται σε αυτό το μέρος και πουθενά αλλού στην Ελλάδα.

Καρδίτσα: Το μήλο της νύφης

Ένα από τα πιο ωραία έθιμα του χωριού μου είναι το ‘μήλο της νύφης’.

Σύμφωνα με το έθιμο όταν παντρεύεται ένα ζευγάρι, μετά το γάμο η νύφη πάει στο σπίτι των πεθερικών της. Καθώς ανεβαίνει τα σκαλιά παίρνει ένα μήλο και το πετά πίσω της χωρίς να βλέπει τον κόσμο του ακολουθεί. Όποιος πιάσει το μήλο σημαίνει ότι θα παντρευτεί πολύ σύντομα.

Ναύπλιο: Έθιμο για τη βάπτιση

Στο χωριό της γιαγιάς μου δεν έπρεπε οι γυναίκες, οι μαμάδες που βάπτιζαν το παιδί

τους, να παρευρίσκονται στη βάπτιση του παιδιού τους.Έτσι όταν ο παπάς έλεγε το όνομα του παιδιού , τα παιδιά του χωριού έτρεχαν στη μητέρα να μεταφέρουν το όνομα και όποιο παιδί πήγαινε πρώτο η μητέρα του έδινε χρήματα.

Πύργος: Μάζεμα ελιάς

Στο χωριό του πατέρα μου , στον Πύργο,όταν ένα σπίτι βγάζει λάδι από τη νέα σοδειά , η γυναίκα του σπιτιού φτιάχνει με το καινούριο λάδι τηγανίτες για όλα τα παιδιά της γειτονιάς.

Δράμα : Έθιμα Χριστουγέννων

Την παραμονή των Χριστουγέννων μαζεύεται η νεολαία του χωριού και ανάβει φωτιά μεγάλη για να ζεστάνει το Χριστό που πρόκειται να γεννηθεί.Είναι το λεγόμενο καρτσούνο.

.....

*Την ημέρα των Χριστουγέννων μαγειρεύουν
λαχανοντολμάδες που συμβολίζουν το
φάσκιωμα του Χριστούλη.*

.....

*Λίγες μέρες πριν τα Χριστούγεννα σφάζαν τα
γουρούνια και φτιάχναν λουκάνικα και
καβουρμά και διατηρούνταν όλο το
χρόνο[κρέας βρασμένο μέσα στο λίπος του] και
το έβαζαν σε βάζα μαζί με το λίπος.*

.....

*Την ημέρα των Φώτων κάθε οικογένεια
πήγαινε στον αγιασμό με μια κανάτα γεμάτη
καρύδια, κάστανα και μανταρίνια και γέμιζε
από το νερό που ρίχναν το σταυρό. Όταν
γύριζαν στο σπίτι έπιναν λίγο από το αγιασμένο
νερό, έτρωγαν αυτά που είχε μέσα και με το*

*υπόλοιπο ράντιζαν τις τέσσερις άκρες του
χωραφιού τους για να έχουν καλή σοδειά.*

.....

Από τους μαθητές της ΣΤ2